Výsledky šetření výskytu poranění kůže u novorozenců v období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 a srovnání s výsledky ze stejného šetření v roce 2020

Šetření se zúčastnilo 12 perinatologických center, novorozenecké oddělení Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze, novorozenecká JIP (odd. 56) Pediatrické kliniky FN Brno, které není součástí perinatologického centra FN Brno a novorozenecké oddělení Nemocnice Havlíčkův Brod.

Výskyt poranění kůže byl ve zmíněných zdravotnických zařízeních sledován na třech typech oddělení, a to na jednotkách intenzivní péče (JIPN), odděleních intermediární péče (IMP) a na standardních novorozeneckých odděleních. Celkem bylo v období od 1.1. do 31.12.2022 zaznamenáno 428 poškození kůže, z toho 254 na JIPN, 105 na IMP a 69 na standardních odděleních. Pro srovnání je v tab. 1 uveden také výskyt poranění kůže v roce 2020.

Tab. 1 Četnost poranění kůže podle typu oddělení v roce 2020 a v roce 2022

	2020 n (%)	**2022 n (%)**
JIPN	369 (68,7)	254 (59,4)
IMP	115 (21,4)	105 (24,5)
Standardní oddělení	53 (9,9)	69 (16,1)
Celkem	537 (100,0)	428 (100,0)

Nejčastějšími typy poškození kůže v roce 2022, uvedenými v tab. 2, byly eroze/exkoriace, poté opruzeniny a dekubity. Následovaly extravazace/infiltrace a jiné, blíže nespecifikované rány. Oproti roku 2020 se snížil počet extravazací/infiltrací (z 28,7 % na 11,0 %), ale zase stoupl počet erozí/exkoriací (z 18,8 % na 28,7 %). Rovněž stoupl počet dekubitů (z 9,3 % na 14,7 %).

Tab. 2 Typy poškození kůže v roce 2020 a v roce 2022

	2020 n (%)	**2022 n (%)**
Extravazace/infiltrace	154 (28,7)	47 (11,0)
Eroze/exkoriace	101 (18,8)	123 (28,7)
Opruzeniny	85 (15,8)	73 (17,1)
Chirurgické rány	75 (14,0)	50 (11,7)

Dekubity	50 (9,3)	63 (14,7)
Jiné rány	36 (6,7)	25 (5,8)
Punkce	21 (3,9)	16 (3,7)
Kontaktní podráždění	11 (2,0)	20 (4,7)
Popáleniny	4 (0,7)	11 (2,6)
Celkem	537 (100,0)	428 (100,0)

Eroze/exkoriace byly dále rozděleny na krvácející (11,4 %) a nekrvácející (88,6 %), opruzeniny na středně závažné (93,2 %) a závažné (6,8 %), dekubity a extravazace/infiltrace podle předem definovaných stupňů (viz graf 1 a 2).

Graf 1 Četnost a stupně dekubitů

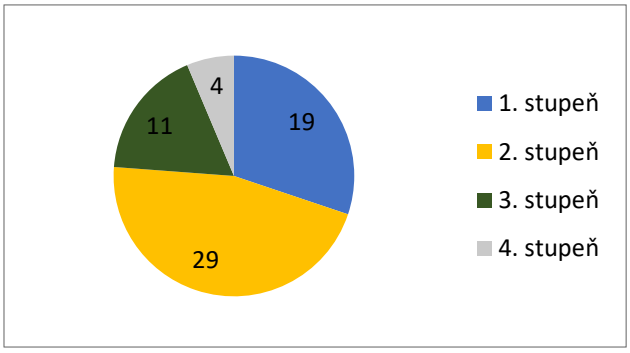

Graf 2 Četnost a stupně extravazací/infiltrací

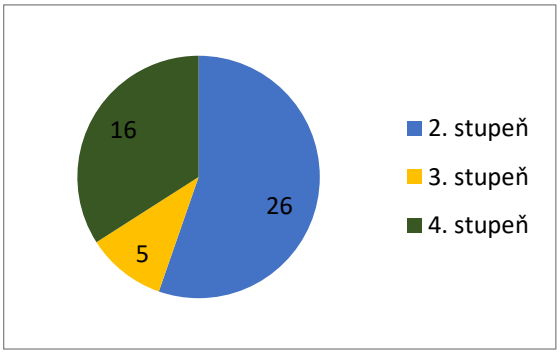

Z chirurgických ran měly být sledovány a zapsány pouze ty, které se nějak komplikovaly nebo nehojily per primam, ale protože některé nebylo možné zařadit do předem určených kategorií „infikovaná“ nebo rozpadlá“, byla dodatečně stanovena ještě jedna kategorie, a to „rozsáhlá“, kam se budou i nadále zapisovat chirurgické rány, které jsou z hlediska provedení déle trvající, a z toho důvodu se také déle hojí (např. založení stomií, úprava rozštěpových vad apod.).

Srovnání výskytu poranění kůže s porodní hmotností sledovaných novorozenců je uvedeno v grafu 3 a srovnání výskytu poranění kůže s gestačním věkem v grafu 4.

Výskyt poranění kůže vzhledem k typu oddělení je uveden v grafu 5.

Graf 3 Výskyt poranění kůže vzhledem k porodní hmotnosti dítěte

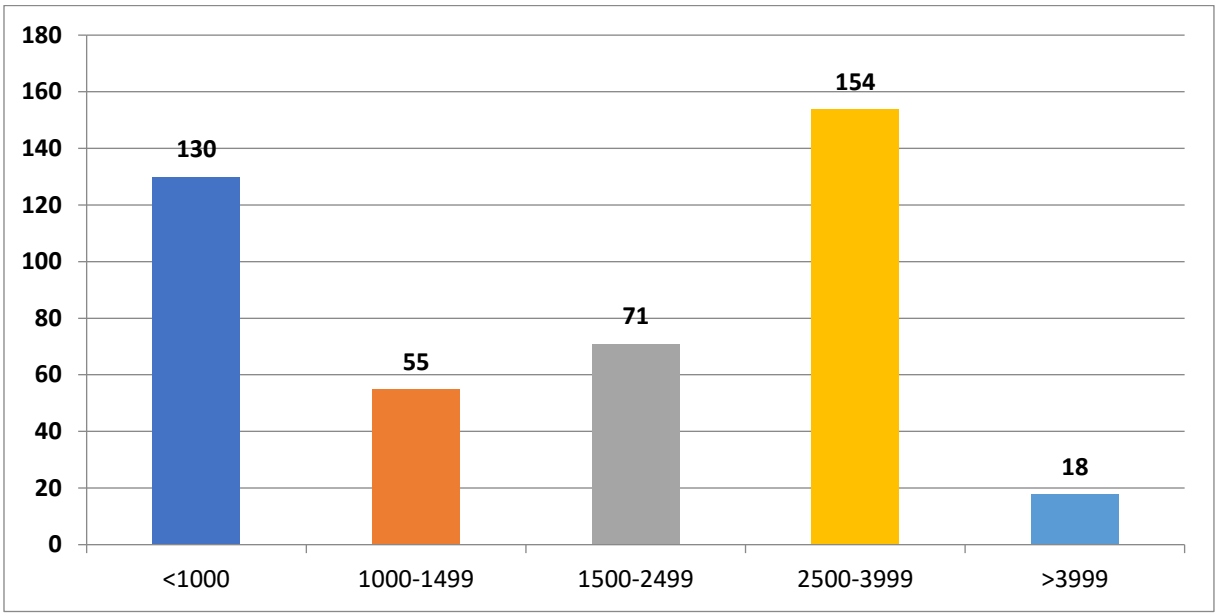

Graf 4 Výskyt poranění kůže vzhledem ke gestačnímu věku

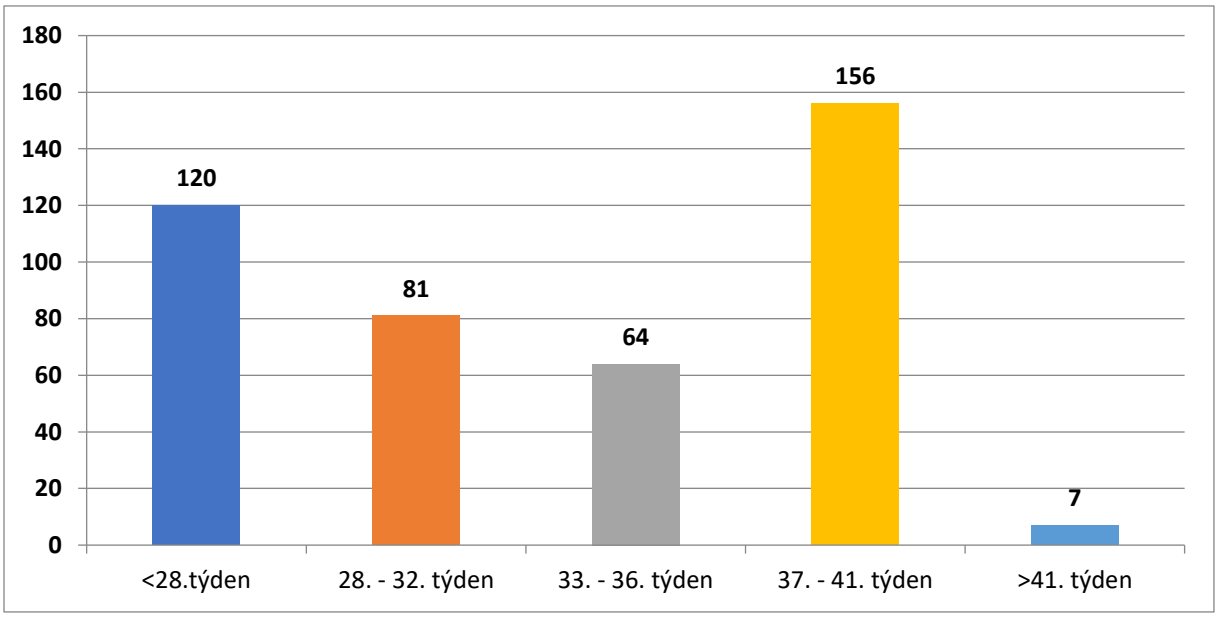

Graf 5 Výskyt poranění kůže vzhledem k typu oddělení

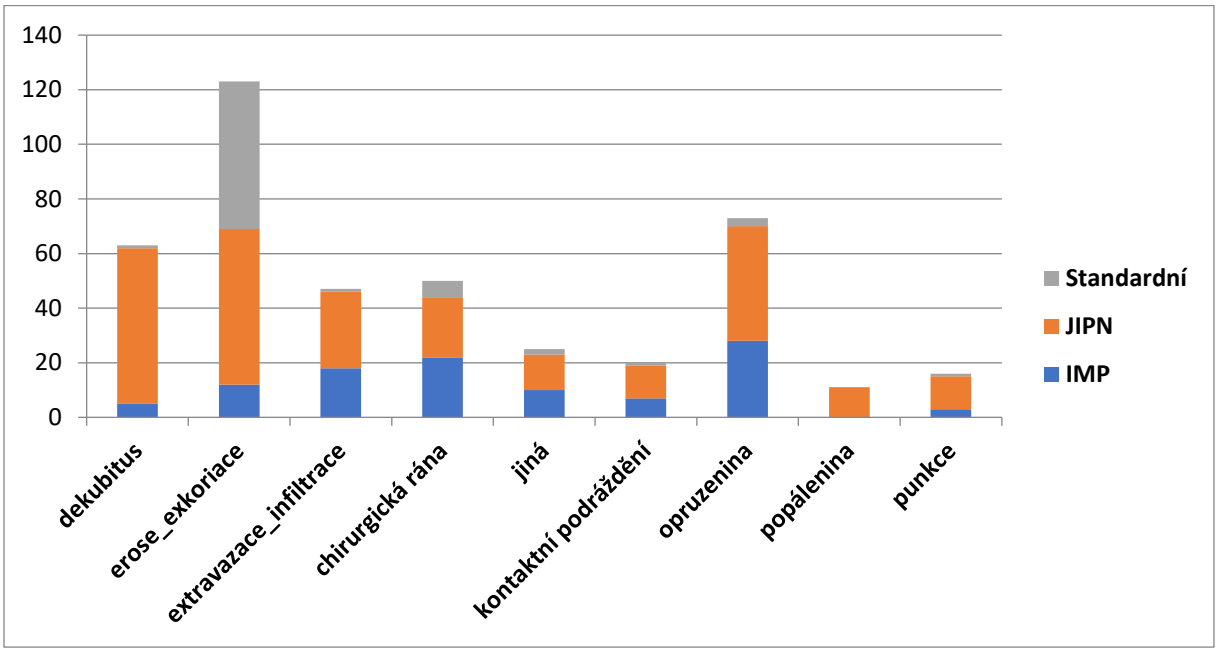

Dále jsme sledovali den výskytu rány po porodu dítěte a počet dnů hojení. Výsledky jsou uvedeny v grafu 6 a 7.

Graf 6 Den výskytu rány

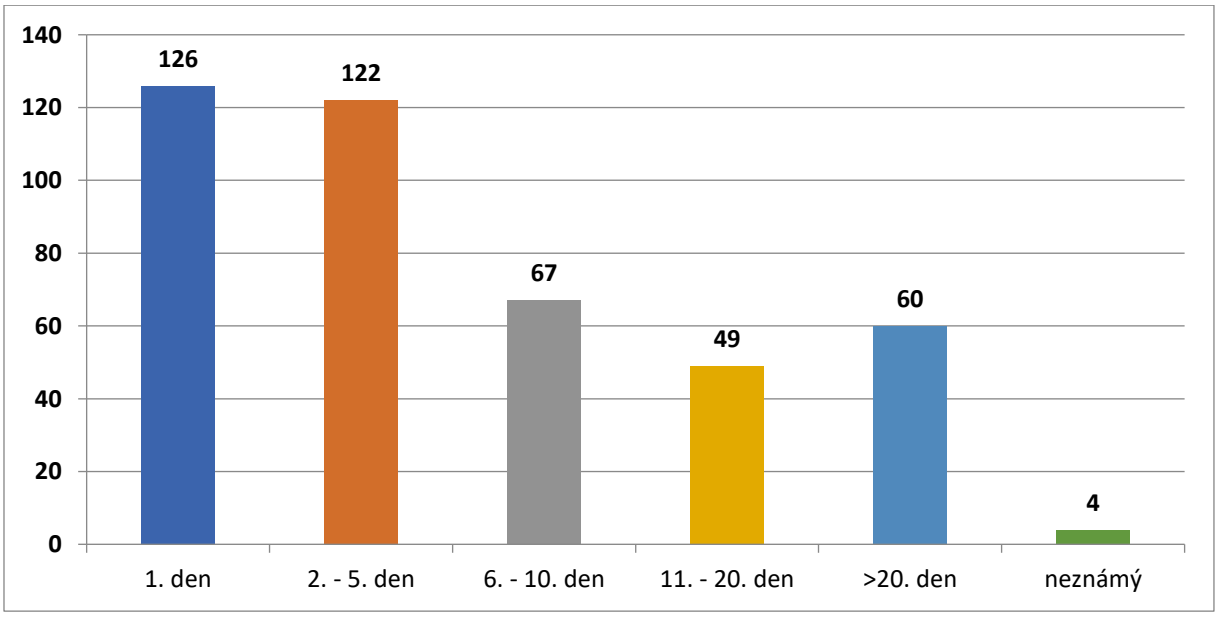

Graf 7 Počet dnů hojení rány

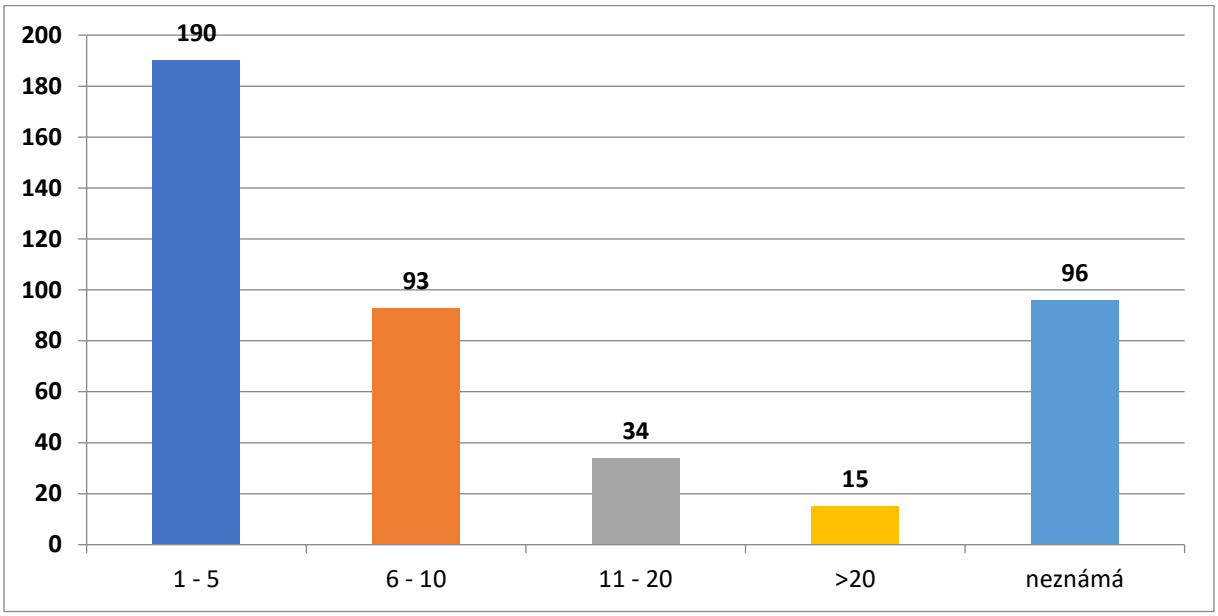

Rovněž nás zajímala metoda hojení rány a přítomnost komplikací. Z tab. 3 je zřejmé, že počet klasické metody ošetřování ran oproti roku 2020 poklesl z 55,9 % na 42,8 %, počet vlhkého hojení naopak vzrostl z 43,9 % na 54,7 %. V roce 2022 byla v 10 případech uvedena metoda „jiná“, která byla jednou specifikována jako „resutura rány“, dvakrát jako „Mepilex“ a v sedmi případech specifikována nebyla.

V roce 2022 se také snížil výskyt komplikací hojení ran, a to ze 7,6 % na 4,7 % (tab. 4).

Tab. 3 Metody hojení ran v roce 2020 a v roce 2022

	2020 n (%)	**2022 n (%)**
Klasická	300 (55,9)	183 (42,8)
Vlhká	236 (43,9)	234 (54,7)
Podtlaková	1 (0,2)	1, (0,2)
Jiná	0	10 (2,3)
Celkem	537 (100,0)	428 (100,0)

Tab. 4 Komplikace hojení ran v roce 2020 a v roce 2022

	2020 n (%)	**2022 n (%)**
Ano	41(7,6)	20 (4,7)
Ne	496 (92,4)	408 (95,3)
Celkem	537 (100,0)	428 (100,0)

Graf 8 Výskyt poranění kůže podle jednotlivých zdravotnických zařízení

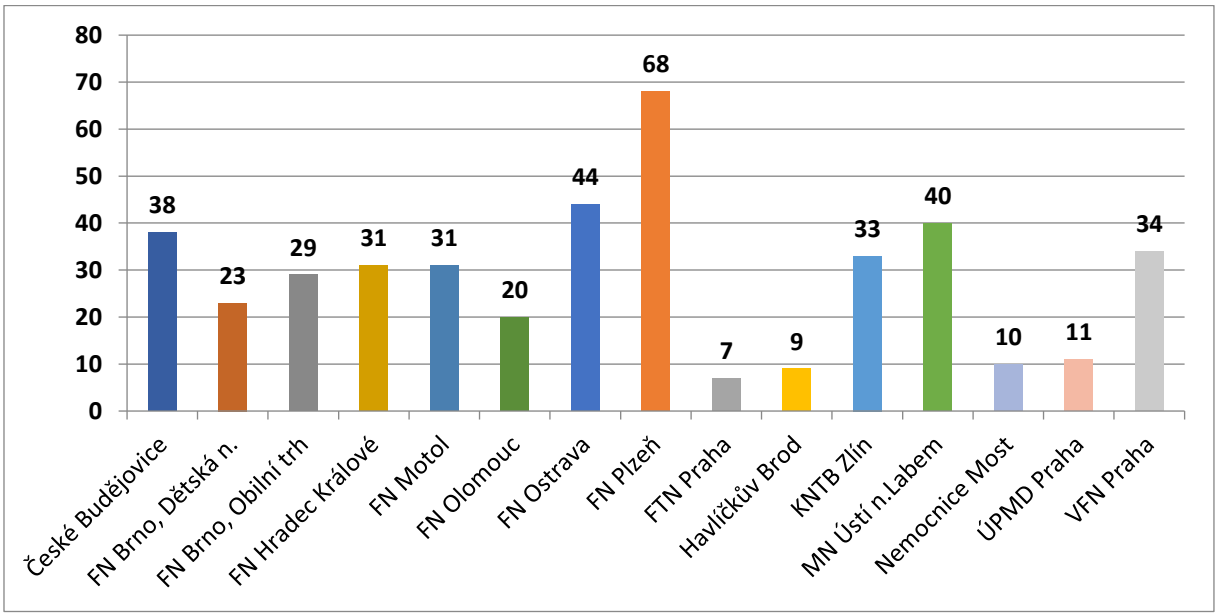

Zpracovala: Mgr. Jaroslava Fendrychová, Ph.D.

Statistické šetření provedl: Luděk Nerad

V Brně dne 17. 3. 2022